

Vårresiliens

MIA MATTSSON

Våren har verkligen varit seg och utdragen detta år men trots att vädret inte lovar vår hölls HYOLs vårdagar i Tammerfors 20-21.4. Temat var Ett välmående Finland är en viljesak (*Hyvinvoiva Suomi on tahdon asia*) och tog avstamp i den 60-åriga välfärdsstatens utveckling och framtid. Föreläsare Jaakko Kiander konstaterade att välfärdsstaten har fungerat väl och hittills lyckats tackla flera av de utmaningar som funnits längs vägen. Välfärdsstaten byggdes upp utan att man, enligt Kiander, hade räknat med att vi idag lever allt längre och att speciellt män inte längre arbetar och super ihjäl sig i samma utsträckning som tidigare. Det fanns många unga och få gamla. Idag är det tvärtom och välfärds-samhället står inför flera kända utmaningar gällande åldersstrukturen och hållbarhetsunderskottet. De lösningar som Kiander presenterade var bekanta; vi måste jobba längre, främja invandringen eller så ska det till en radikal teknologisk förändring där mänsklig arbetskraft inte längre är avgörande för att vi ska kunna rädda välfärdsstaten. De unga uppmanades tänka på att de själva ska kunna finansiera de år de inte är i arbetslivet.

Programmet innehöll också en mycket intressant föreläsning om kriser och samhällets resiliens. Föreläsare Tapio Juntunen lyfte fram olika typer av kriser där en exploderande kris är plötsligt och oväntad med en snabb och tydlig lösning, medan t.ex. klimatkrisen, flyktingproblematiken eller Covid-pandemin varit smygande kriser som saknat tydlig start eller slut och därför varit svåra att lösa. Dessutom kan smygande kriser plötsligt explodera till större samhällskriser. Typiskt för de smygande kriserna är att de kan få förödande konsekvenser om de inte hantearas i tid samtidigt som de kan gå under den politiska radarn under lång tid så länge som de inte uppfattas som särskilt stora samhällshot. På så sätt riskerar även allmänhetens förtroende för myndigheter och beslutsfattare att ta rejält stryk. Samtidigt lyfte Juntunen fram betydelsen av beredskap och resiliens.

Förmågan att stå emot och klara av en förändring, samt återhämta sig och vidareutvecklas är högaktuell i en tid av snabba förändringar såväl i skolvärlden som i arbetslivet.

Att bygga resiliens handlar om många färdigheter som vi kan träna i skolan. Själv deltog jag i workshop om statistisk läskunnighet och hur vi kan stärka de ungas förmåga att tolka och kritiskt granska diagram. Jag deltog även i en workshop kring förebyggande åtgärder mot radikaliserings. Gemenskap och god resiliens skyddar barn och unga från att bli anhängare av extremistiska rörelser. En stark demokratifostran, mediekompetens är en del av vår resiliens, flexibilitet, förmågan att klara sig och anpassa oss även i oförutsebara situationer.

Årets sommarfortbildningen sker i samarbete med Nyhetsmediernas förbund den 4.6 i Helsingfors. Teman är desinformation, demokrati och journalism. Det är ett ypperligt tillfälle att stärka den egna resiliensen med mer mediekompetens och demokratifostran, att ta reda på mer om hur vi kan lära ut de färdigheter ungdomarna behöver när de navigerar mellan fakta, lögn, klickbara rubriker. Om vi inte ses på fortbildningen önskar jag er här och nu ett riktigt skönt sommarlov! ■

Skribenten är styrelsemedlem i FLHS.